

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuge dežele toliko več, kakor poština znaša.
Za oznanipla plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.
Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Petdesetletnica Strossmayerjeva.

Danes je petdeset let, odkar je bil v mašnika posvečen današnji vladika Josip Jurij Strossmayer. Dogodek ta, velevažen za vse Jugoslovanstvo, se danes ne praznuje uradno, marveč se bode dočinka slavnost vršila dne 19. marca t. l., izvestno pa že danes vsak pravi rodoljub blagoslovil z dna svoje duše spomin onega dne, pošljajoč svoje najiskrenejše želje v poprej neznanato Djakovo, katero je baš po vladiki Strossmayerji dobilo svetovno ime.

Pred petdesetimi leti prejemal je mlad bogoslovec, česar ime ni bilo poznate, nego njegovih vrstnikov, svečeništva sestva, danes pa praznuje svoje prve maše spomin „dika Jugoslovanstva“, danes ozira se slavljenec nazaj na dolgo vrsto let neprestanega delovanja in brezprimerne požrtovalnosti, danes pri vsej svojej apostolskej skromnosti lahko zakliče „Exegi monumentum aere perennius!“, kajti povsod, kjer se čuje slovanski glas, češeno je njegovo ime in pri vseh rodovih slovanskih stekel si je svojimi izrednimi zaslugami neomejeno hvaležnost in udanost.

V razmerno mladih letih zasél je škofovsko mesto, a bil takoj iz prvega početka svojega vladikovanja in je še dandanes nedosežen uzor vsem škopom od Triglava do Balkana. Vzvišenemu svojemu poklicu posvetil je vse svoje duševne in gmotne sile in dasi se o njem ne more reči, „atavis edite regibus“, je vendar visoko nadkrilil starorimskega Mecenata, kajti slednji je od svojega ogromnega bogastva vrgel zdaj pa zdaj kako mrvice v prospéh umetnosti, Strossmayer pa je položil na domovine žrtvenik skoro ves svoj imetek.

Poleg fenomenalne požrtovalnosti, ki je porodila razen „Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti“, vsečilišča, galerije slik in drugih javnih zavodov, tudi mnogo slovenskih čitalnic, katerim je bil vladika Djakovski vedno darežljiv kum, odlikoval se je tudi sicer v javnem življenju, kot državnik in govornik.

V državnem in deželnem zboru zagovarjal in branil je s plamtečo besedo svojega naroda pravice, krasni njegovi govorji navduševali so nas v trdi borbi za naš obstanek, in pri zboru škofov v Rimu bila

je njegova beseda toli mogočna in prepričevalna, da se je vse divilo njegovi zgovornosti in da so njegovi govorji našli glasen in navdušen odmev v prsih vseh somišljenikov ter vzbudili splošno pozornost celo mej njegovimi nasprotniki.

Banalno bi bilo naštrevati še na dalje vse njegove, vsakemu pristnemu rodoljubu dobro poznate velikanske zasluge, njegov upliv na hrvatskega naroda preporod in na vseh sosednih slovanskih plemen narodno gibanje, kajti kolik vlejem je vladika Strossmayer in kolikega pomena za nas, kaže nam najbolje sovraštvo, katero mu naklanjajo oholi gospodje onkraj Drave.

Prekdravske gospôde sovraštvo in neosnovana klevetanja pa neso nikdar motila vzvišenega slavljenca, le pomnoževala so slavo njegovega imena in brezmejno ljubezen, s katero ga odlikuje ves narod, ki danes za svojega ljubljenca v vročih molitvah prosi blagoslova z nebes in mu iz vseh krajev „lepe naše domovine“ kliče najsrčneja:

Na mnoga leta!

V Ljubljani 16. februarja.

Povedali smo že v političnem razgledu, da je nek Dunajski list objavil glavno vsebino pogodb, na katerih sloni tripelalijanca. Koliko se ujema poročilo Dunajskega lista s fakti, ne moremo soditi. Nekaj resnice bode pa v njem, kajti navadno kaj dobro poučena „Nord. Allg. Zeit.“ je objavila to izvestje, ravno tako tudi Berolinska „National Zeitung“, katera misli, da je v glavnih potezah izvestje „N. Fr. Pr.“ istinilo, če tudi je pogodba gotovo bolj določna, zlasti kar so tiče varovanja italijanskih koristij ob Sredozemskem morju. Jednacega mnenja so skoro vsi nemški listi.

Posebno pa Berolinski dopisnik „Kölnische Zeitung“, o katerem se ne dvoji, da ima zveze z nemškimi vladnimi krogovi, zatrjuje, da je izvestje Dunajskega lista resnično, če tudi ni popolno. O teh pogodbah so se vršila pogajanja začetkom lanskega leta, ko je bil grof Robilant italijanski minister vnanjih zadev, kateri je zato dobil red Črnega orla.

Te pogodbe so se pa najbrž še kaj popolnile, ko je bil šel Crispi v Friedrichsruh, vsaj iz neka-

terih izjav tega italijanskega državnika sklepali bilabko kaj tacega.

Tako, ko se je bila objavila nemško-avstrijska pogodba, so pa časopisih bile čitati razne kombinacije, kakšna da je pogodba, na podlagi katere se je pridružila Italija k imenovani zvezi. To se je bilo takoj uznalo, da je italijansko-nemška pogodba naperjena v prve vrsti proti Franciji, kakor je avstrijsko-nemška proti Rusiji. Samo v tem se prve vesti ne ujemajo z novejšimi, koliko vojakov je zavezana Italija postaviti na bojišče. Prva poročila so govorila o tristo tisoč vojakih, dočim se sedaj zagotavlja, da sta Nemčija in Italija se zavezali z vso vojno silo pomagati drugo drugej, ko bi katero napala Francija.

Pogodba z Avstrijo pa ne sloni toliko na zvezanosti mejsebojne pomoči, kolikor na tem, da jedna ostane nevtralna, ko bi druga imela vojno. To je posebno ugodno za našo državo, ko bi se le zapleta v vojno z Rusijo. Dosedaj se bi Avstrija bila moralna vedno batiti, da je ne napade Italija ter ne poskusi rešiti še neodrešenih bratov v Primorji in na Tirolskem. Avstrija bila bi torej prisiljena postaviti močno vojsko na italijansko mejo, kar bi slabilo njeno vojno silo na vzhodu. Sedaj tega treba ne bode, če se na zvezo z Italijo res moremo znašati.

Da je pri sklepanji zveze Italija gledala na lastno korist, si lahko misli vsakdo, kdor kolikanj pozna italijanske politike. Zagotovila si je mogočno zavezničko, ki bode branila njene koristi ob Sredozemskem morju. Italija se že dolgo zlasti s Francijo bori za prvenstvo ob Sredozemskem morju. V tem oziru je zveza mej Avstrijo in Italijo tudi naperjena proti Franciji, deloma pa celo proti Rusiji, kajti Crispi si je pri nekej priložnosti izjavil, da bi bilo proti italijanskim interesom, ko bi Rusija razširjajoč se po Balkanu prišla do Sredozemskega morja.

Še pred Berolinskim kongresom, takoj ko je bil sklenjen Sanštefanski dogovor, so se bili v Italiji spomnili, da ima Italija tudi interes na Balkanu, da bi morala zaseseti Albanijo, ko bi le kaka država pridobila si prevelik upliv na Balkanu. Ko je pozneje Berolinska pogodba jako prikraj-

ne nameri — bodeš vsaj s tem zadovoljen, da nisi poprej zaman klepetal.

— Vi imenujete prijateljsko zabavo klepetanje . . . Ali se vam morebiti kot ženska ne zdim vredna vašega zaupanja? — Pa saj nas vse prezirate!

— Vas ne preziram, Ana Sergéjevna, in vi to veste.

— Ne, ničesar ne vem . . . a naj bo; razumem, da ne želite govoriti o bodočej delavnosti, a to, kar se sedaj v vas godi . . .

— Godi! ponovil je Bazarov: — kakor da bi bil kaka država ali družba! Na vsak način vse to ni zanimivo; in poleg tega, moreli človek vselej glasno povedati, kaj se v njem „godil“?

— Jaz ne uvidevam, čemu bi ne mogel povedati vsega, kar ima na duši.

— Ali vi morete? vprašal je Bazarov.

— Morem, odgovorila je Ana Sergéjevna po kratki neodločnosti.

Bazarov sklonil je glavo. — Srečnejšite od mene.

Ana Sergéjevna pogledala ga je vprašuje. — Kakor hočete, nadaljevala je, — a meni vendar nekaj govoriti, da se nisva zaman sešla, da bodeva dobra prijatelja. Uverjena sem, da bode ta vaša, kako bi rekla, osornost, prikritost konečno izginila.

LISTEK.

Oci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgeněv, preložil Ivan Gornik.

XVII.

(Dalje.)

— Morebiti se vam zde smešne?
— Ne, a v glavo mi ne prihajajo.
— Res? Veste kaj, jaz bi jako želeta zvedeti, o čem vi mislite.

— Kako? Ne razumem vas.

— Poslušajte, davno sem že hotela z vami odkrito pogovoriti. Praviti vam ni treba, vi sami veste — da niste človek iz števila navadnih ljudij; mladi ste še — vse življenje je pred vami. Za kaj se pripravljam? Kaka bodočnost vas čaka, reči hočem — kak smoter hočete doseči, kam greste, kaj imate na duši, izkratka, kdo ste, kaj ste?

— Čuditi se vam moram, Ana Sergéjevna. Znano vam je, da se učim naravoslovja, a kdo sem . . .

— Da, kdo ste?

— Povedal sem vam že, da sem bodoči okrajni zdravnik.

Ana Sergéjevna premaknila se je nestrupo. — Čemu tako govorite? Sami ne verujete temu. Arkadij bi mi mogel tako odgovarjati, a ne vi.

— Pa čemu Arkadij . . .

— Nehajte! Je li možno, da bi se vi užadovoljevali s tako skromnim popriščem, in ali ne trdite vselej, da za vas medicine ni? Vi — s svojim samoljubjem — okrajni zdravnik! Odgovarjate mi tako, le da bi se me rešili, ker mi nič ne zaupate. Ali pa veste, Evgenij Vasiljič, da bi vas jaz umela razumeti: jaz sama bile sem revna in samoljubna, kakor vi, pretrpela sem morebiti istotake izkušnje, kakor vi.

— Vse to je krasno, Ana Sergéjevna, a oprostite me . . . v obče nisem vajen, da bi se razkrival, in mej vami in manoj je tak prepad . . .

— Kak prepad? — Rekli mi bodete spet, da sem aristokratka. — Mislim, Evgenij Vasiljič, da sem vam dokazala.

— In razven tega segel je Bazarov v besedo, — kako radost je to: govoriti in misliti o bodočnosti, ki ne zavisi večinoma od nas? Ako se nameri slučaj, da se kaj storí — dobro, a ko se

šala ruski upliv na Balkanu in se tudi avstrijski ni preveč razširil, so se tudi Italijani zadovoljili. Ker pa na Balkanu ni nič stalnega, gledali so italijanski državniki, da se po diplomatičnem potu zagotové, da ne bodo šli prazni od mize, kadar se bode konečno razdeljevala Turčija. To so si tudi zagotovili s pogodbo z Avstrijo, po katerej se je Avstria zavezala, da ne bode drugače dalje prodrala po Balkanu, da se sporazumi z Italijo, to je z drugimi besedami povedano, da se Italiji zagotovi Albanija in še kak drug tolsti kos.

Ta zveza se je torej sklenila posebno z ozirom na bolgarsko krizo. Zategadel pa tudi vidimo, da je Italija v bolgarskih zadevah vedno skoraj užajemno postopala z Avstrijou in Nemčijo, če tudi se je nekoliko bolj potegevala za Bolgare, nego ti dve, to pa zategadel, ker je bolj oddaljena od Rusije in se je ni bati ruskega napada. Italija si je torej lahko bolj jasno izraževala.

Marsikdo bi bil celo sodil, da je Italija tako blago postopala le iz ljubezni do Bolgarov, ker želi, da bi postali samostojni in se združili, kakor so se Italijani.

Obrisi sklenenih pogodb v kolikor so se dosedaj obelodanili so pa nas prav jasno poučili, da je Italijo vodila le sebičnost, kakor vselej dosedaj. Pokazali so pa tudi, kako praktični da so italijanski politiki, da jih ne vodi nikak šovinizem.

Pa še neka druga lastnost Italijanov se nam je razkrila. Velika nehvaležnost Italijanov. Znano je, da je baš Francija največ pripomogla združenju Italije. Francoski vojaki so prelivali kri za italijansko samostojnost, francoski davkoplaćevalci donašali so žrtve za italijansko svobodo. Znani izrek: „L' Italia fare da se“ ni druga, nego velika baharija. Ko bi Francije ne bilo, bi Italija sedaj ne bila v številu velevlastij. Namesto da bi jej bila sedaj hvaležna za velike žrtve, sklepa pa zveze, katerih ost je obrnjena proti njej. To nehvaležnost naj bi poštovali tudi oni, ki sedaj sklepajo zveze z Italijo, da se jim ne bode kdaj jednakovračalo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V jubljani 16. februarja.

V poslednji seji državnozborskega budgetnega odseka je poslanec Beer zahteval pojasnil, čemu se zahteva letos za najviše računišče 16000 več nego lani, 10000 za nastavljenje družega sekcijskoga šefa in 6000 za 6 novih računskih preglednikov. Seckjški šef pl. Zwölf je obširno utemeljeval potrebo pomnoženja osoba pri najvišjem računišči.

Ker se bodo v vojni moral porabljevati tudi civilni iuženérji pri grajenju utrd in pri komunikacijskih delih, je brambeno ministerstvo zakatalo, da se napravijo imeniki vseh civilnih in ženérjev, kateri se smejo ob vojni poklicati v črno vojsko.

Vnamje države.

Srbski kralj bi rad, da bi srbska cerkev postala popolnem nezavisna od drugih cerkva. Da bi pa to dosegel, sklenila sta z metropolitom Mražovičem, da bi se smeli ženiti v drugič svečeniki udoveci. To je v vseh pravoslavnih cerkvah prepovedano. Poslali so bili v Carigrad k patrijarhu poslanca, da bi izposloval dovojenje za ženitev sve-

— Vi ste torej zapazili na meni prikritost ... kako ste še rekli? osornost?

— Da.

Bazarov je ustal ter stopil k oknu. — In vi bi radi vedeli uzrok tej osornosti, vi bi radi vedeli, kaj se v meni godi?

Da, ponovila je Odincova z nekim neznanim jej še strahom.

— In se ne boste razjezili?

— Ne.

— Ne? — Bazarov kazal jej je hrbet. — Torej vedite, da vas ljubim neumno, brezumno ... Glejte torej, kaj ste izvedeli.

Odincova iztegnila je obe roki pred-se, Bazarov pa se je naslonil z glavo ob steklo na okni. Dušilo ga je, vse telo mu je vidno trepetalo. A to ni bilo trepetanje mladeniške plašljivosti, sladki strah prvega ljubezenskega razkritja se ga ni polastil: v njem se je bila strast, silna in težka — strast, podobna zlobi in morda je celo sorodna ... Odincova se ga je bala in pomilovala ga.

— Evgenij Vasiljič, rekla je, in nehote zavnela je neka nežnost v njenem glasu.

Hiro se je obrnil, pogledal jo strastno — in, zgrabivši njeni roki, nepričakovano pritisnil jo na svoje prsi.

čenikov udovcev. Patrijarh je pa prošnjo odklonil, a kralj je že poprej vedel, da prošnja ne bude uslušana. Sedaj pa hoče kralj sam odrediti z metropolitom, da se bodo svečeniki udovci lahko v drugič ženili. Patrijarh bode pa potem moral srbsko cerkev proglašiti za razkolniško, ker se ne drži cerkevnih pravil in tako bode postala popolnem nezavisna od drugih pravoslavnih cerkva.

Poslednje dni so nekateri listi prinašali vest, da ni nobenega upanja, da bi se mogel dolgo obdržati Koburžan na bolgarskem prestolu. Poslednji udarec dal mu je govor kneza Bismarcka. Porta je baje že predlagala novega kandidata za bolgarski prestol, črnogorskega vojvoda Milanova, kateri bi tudi Rusiji ugajal. Milanov je okrog 60 let star in največji junak v Črnej gori. — Na obrenem učilišči v Knježevem blizu Sofije bili so nedavno dijaški izgredi. Dijaki so hoteli celo začigli šolo. Prišli so žandarmi in odgnali so 45 dijakov v Sofijo. Tam so povedali, da se kesajo zaradi svojih neumnosti, in izpustili so je, ne da bi bili stvar še kaj dalje preiskavali. Povod neredom je bilo to, da na tem učilišču poučujejo trije češki profesorji. Dijaki so ž njimi sicer zadovoljni, a vidijo v tem „oškodovanje prav bolgarskega naroda.“ Prouzročitelji neredov so bile samo štipendijanti.

Correspondance de l'Est priobčila je članek vojaškega specijalista o zbiranju russkih čet na Poljskem. Pisatelj na podlagi številk in zanesljivih poročil dokazuje, da so ta oboroževanja in zbiranja silno pretiravali na Dunaju in v Berolinu. Po pričadevanju generala Vanovskega se je ruska vojska res preustrojila, ter postala gibčneja, ter je bolj pripravljena za boj, toda kdo se more spodiktati zaradi teh zboljševanj. Avstrija se od 1866 leta neprestano prizadela, kako bi zboljšala vojsko, Nemčija jo pa vedno povekuje in zboljšuje svojo. Mreža strategičnih železnic in teritorialna sistema sta dva mogočna faktorja, ki olajšujeta mobilizacijo Avstriji in Nemčiji, in bode preteklo še mnogo časa, da se bode mogla Rusija tej zadevi kosati ž njima. Vse, kar se je pisalo o pomnoženji russkih čet na Poljskem, bilo je pretirano, s 1880. I. se nobenkrat v tej pokrajini neso posebno pomnožile vojske.

Po izvestjih, katera so dobili russki listi iz Erzeruma, vlada v Armeniji velika nezadovoljnost s turško vlado in se kurdske rodrovi pripravljajo, da se spuntajo.

Da so pri volitvah v Rumuniji zmagali vladni pristaši, je že znano. Manj znano je pa, s kacimi sredstvi je pa vlada dobila večino. Strašno je pritisnila na volilce. Kdor je kaj zavisen od vlade, moral je voliti vladne pristaše, sicer se mu je pretilo z zgubo službe ali pa drugimi neprijetnostmi. Vlada je bila organizovala čete paločnikov, kakor v Bolgariji, kateri so s palcami in korobači razganjali opozicijske volilce. Opozicija se je zaradi tega pritožila pri kralji, toda njene pritožbe bodo težko imele kaj uspeha.

Russka diplomacija si že jako prizadela, da utrdi, kolikor se, da dobre odno aje z Japanom. Nedavno je russki poslanik v Tokiu izročil japonskej cesarici v slovesnej avdijenciji značke reda sv. Katarine. To je vzbudilo v Japanu veliko radost in vsi ministri in drugi visoki dostojanstveniki so se prišli zahvaljevat zaradi tega k russkemu poslaniku. Omeniti je, da japonska cesarica poprej še ni imela nobenega reda. Japanski cesar je pa pri tej priliki podelil russkemu poslaniku red vzhajajočega solnca.

V angleški spodnji zbornici je pri adresni debati izjavil Gladstone svojo zadovoljnost, da se je rešilo afgansko vprašanje. To vprašanje bilo je predmet nezaupanja in zavisti med Anglijo in Rusijo. Ravnanje tega vprašanja je veliko delo, kajti nesporazumjenje v tej zadevi utegnilo bi bilo imeti strašne posledice. Sedaj nema Anglija nobenega poveda več, gledati nezaupljivo razširjanje ruske dr-

Tako je osvobodila iz njegovega objema, a čez trenotek stala je ne daleč v kotu in gledala od ondi na Bazarova. Planil je proti njej ...

— Vi me niste razumeli, zašepetala je hitro s strahom. Videti je bilo, da bi zakričala, če bi storil le še jeden korak ... Bazarov ugriznil se je v ustni in šel van.

Čez pol ure podala je strežnica Ani Sergjejevni listek Bazarova; zapisana je bila samo jedna vrstica: „ali naj danes odpotujem — ali morem počakati do jutri?“ —

Čemu odpotovati? Jaz vas nisem razumela — vi me niste razumeli,“ odgovorila je Ana Sergjejevna sama pa je mislila: „jaz tudi sebe nisem razumela.“

Do obeda ni se pokazala, in vas čas hodila je z rokama na hrbtu sem ter tija po svoji sobi ustavljače se izredka zdaj pred oknom, zdaj pred zrcalom, ter si počasi z ruto brisala vrat, na kojem je vedno čutila pekočo hso. Vpraševala se je, kaj jo je sililo „izvedeti“, kakor je Bazarov rekel, njegovo notranjost, in če ni sama ničesar slutila ... „Krica sem, dejala je glasno, „a tega nisem mogla naprej videti.“ Zamislila se je in rudela, vspominjajoč se skoro divjega obraza Bazarovljega, ko je planil proti njej.

— Ali?“ rekla je najedenkrat, ter obstala in

žave. Res utegnejo nastati mala nesporazumjenja v drugih zadevah, a glavni uzrok razporom je odstranjen, kajti kolikor on ve, drugih uzrokov za resni spor med Rusijo in Anglijo ni.

Dopisi.

Iz Postojine 14. februarja. [Izv. dopis.] Naš čitalnični odbor delal je in deluje neprestano, da dobijo udje čitalnični zadosti dušne in telesne zabave. Ta predpost priredila je naša čitalnica štiri veselice, katere se smejo povsem sijajne imenovati. Druga in četrta namenjeni sta bili večinoma le udom in nekaterim drugim rodoljubom v zabavo, prva in tretja pa tudi v gmotno korist naroda slovenskega.

Prva veselica, na Silvestrov večer, se ni mogla ponašati ravno z izbranim programom, važna je pa radi tega, ker je tajnik čitalnični nabral pri raznih gostih 13 goldinarjev za koroški „Mir“. To lepo navado ima naša čitalnica na ta večer že nekaj let ter se je vsako leto za nekaj iztisov „Mira“ nabralo, a posebno radodarni bili smo pa Postojinčani letos, ker smo skoro slutili, da bodo zgubili koroški Slovenci svojega voditelja in probuditelja, nenadomestljivega Andreja Einspielerja.

Pri drugi veselici zabaval so nas mojsterski izvezbani pevci z lepim petjem in plesali smo do ranega jutra. Veselico dne 2. svečana priredila je čitalnica v korist „družbe sv. Cirila in Metoda“. Ne samo jako zanimiv program, ampak tudi namen te veselice obetal nam je prav obilo gostov, posebno okoličanov. Ali „človek obrača, Bog pa obrne.“ Prejšnji dan bilo je nebo jasno in čisto, ko ribe oko in solnce smijalo se je prav veselega obraza, a na Svečino zjutraj pričela je pa tuliti silna kraška burja in snežilo je neprestano do šeste ure zvečer. Razume se, da okoličani radi hudih zametov niso mogli blizu. Zato smo pa Postojinčani tem častne rešili narodno čast. Dosta je, če Vam povem, da je ta večer samo dam okoli 40 privabil v naš narodni hram. Ustopevne prišlo je pol stotaka, a še več nesla je pa šaljiva loteria in čitalnični blagajnik poročal nam je, da je skupnih dohodkov čez 100 gold., od katerih smo 56 gold. poslali šolski družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vse točke vsporeda vršile so se tolično gladko, da je bilo občinstvo povsem zadovoljno.

Gospodje pevci so pod spremnim vodstvom g. Thume izborne peli. Gospodčini Amalija in Tončka Vičičeva pokazali sta se kot spremni igralki in želeli bi, da bi se večkrat pokazali na našem odrusu. Slava njima! Gosp. A. Šibenik ta je že itak po vsi Notranjski znan kot izvrsten deklamator, dober pevec in spremen igralec, kateri se na odrusu vede kak izšolan igralec. Jednako hvala gre tudi gospodu A. Strniši, le to nam ni dopadlo, ker nas je pri zadnji veselici na cedilu pustil. Gosp. Alojzij Lavrenčič je znan kot unet sotrudnik naše čitalnice, posebno kadar nam pokaže svoj talent na citrah. Da bi nam pač še večkrat pokazal svojo umetnost!

Razen teh gospodov zaslubi tudi javno pojavljeni biti g. dr. Šegula, kateri je pri četrti veselici v igri „Ponesrečena glavna skušnja“ tako iz-

potresla s kodri ... Zagledala se je v zrkalu; njena ponosna glava s tajinstvenim nasmehom okrog na poluzaprtilih, poludprtih očij in ust gonorila je, kakor je bilo videti, ta trenotek nekaj takega, česar se je sama zbalala ...

„Ne“, odločila je konečno, „Bog ve, kam bi me to izvodilo; s tem se ne sme norčevati, mir je še vendar najboljše na svetu.“

Njen mir ni bil porušen: a užalila se je in celo jedenkrat jokala, sama ne vedo čemu, vendar ne radi ponižanja. Čutila se je preje krivo. Pod uplivom različnih, tožnih čuvstev, izpoznanja o izgubljenem življenju, želji po novem, upala si je korakati do neke izvestne meje, upala si je pogledati preko nje — in uzrla je ondi ne brezdana, a puščavo ... ali grdbo.

XIX.

Kakor se je tudi premagala Odincova, kakor je stala nad vsemi predsodki, vendar je bilo tudi njej neprijetno, ko je ustopila v jedilnico k obedu. Sicer je minil dovolj srečno. Porfirij Platonič je prišel ter pravil različne novice: vrnil se je baš z mesta. Mej drugim omenil je, da je gubernator Bourdaloue ukazal svojim uradnikom, da nosijo ostroge radi hitrosti, kadar jih kam pošlje. Arkadij zabaval se

vrstno predstavljal krčmarja „trdoglavca“, da bi ga ga niti g. Boršnik ne bil bolje pogodil. Trikrat mu je občinstvo ploskalo ter ga tudi po imenu klicalo, a ostal je trdoglavec in ni se nam hotel pokazati.

Kakor pri tretji veselici, tako so bili tudi pri veselici na pustno nedeljo vsi prostori natlačeno polni. Četvorko, katero je prav izvrstno aranžiral g. Matija Lavrenčič, plesalo je vsakikrat 24 parov in še več bi jih bilo, da je bilo prostora.

Tako končali smo Postojinčani letošnji predpust prav veselo in marsikomu ostal bode v dobrem spominu. Da so se pa vse veselice tako vršile, gre največja zasluga čitalničnemu predsedniku, kajti ni je bilo vaje, da bi on ne bil navzroč ter jednemu ali drugemu kaj svetoval ali pomagal. Čast in slava mu!

Čitalnica Postojinska sme pa biti ponosna, da je tako častno rešila svojo vzvišeno nalogu ter razrušila velik steber nemškega mostu do Adrije in zgradila lepo tvrdnjavo proti trem grabežljivim sovražnikom slovanstva.

In mi društveniki čitalnični delujmo in unemajmo se tudi nadalje za njo ter se zbirajmo na njenem naročju, da bi vsestranski krepko mogla svojo vzvišeno nalogu tudi nadalje zvrševati, v dušno blagost in zabavo svojim udom, v blagor in srečo mlega nam naroda slovenskega ter v ponos Postojinskemu trgu.

Domače stvari.

— (Srednje in ljudske šole Ljubljanske) otvore se po deželnega šolskega sveta sklep v petek dne 24. februarja.

— († Slavoljub Skaberné,) trgovec v Ljubljani, umrl je danes zjutraj za osepnicanami v Trebnjem v 38. letu dobe svoje. Pokojni Skaberné bil je iskren narodnjak, ud in podpiratelj skoro vseh narodnih društev, vedno zanesljiv in odločen rodoljub, kakor sploh vsi člani Skabernetove obitelji. Nepričakovana smrt, ki je pobrala krepkega moža v najlepši dobi, vzbudila bode pomilovanje in sožalenje v vseh krogih, kajti pokojnik bil je obče kot značaj in poštenjak priljubljen. Lahka mu zemljica!

— (Umrl) je dne 14. t. m. v Mariborski bolnici gospod Valentin Gasparič, učitelj italijanskega, francoskega in angleškega jezika. Gasparič porodil se je 1820. leta v Železnikih na Gorenjskem, šolal se v Ljubljani, Gorici, Trstu, naposled na Dunaju, od koder se je preselil kot zasobni učitelj v Maribor, kjer je ostal do svoje smrti. Pokojni Gasparič bil je pravi pravcat original. Prave gorenjske korenine bil je jako krepke, skoro orjaške postave, odkritosrčen, z malim zadovoljenjem, v svojem govoru dubovit in prijeten družabnik, zaradi tega obče priljubljen, zaradi starikave in ponošene oprave pa topoglavcem v zasmeh. Bil je neumoren hodec, dvakrat premeril je pot iz Maribora v Rim in nazaj peš, vsak dan pa je hodil tudi ob najhujšem vremenu vsaj par ur. Zdaj mu je smrt zastavila življenja pot ter poklicala vedno poštenega in dobrosrčnega trpina na oni boljši svet. Blag mu bodi spomin!

— (Iz Borovnice) se nam piše 16. februarja. Pri današnji seji občinskega odbora bil je

nasvet, da se vladiki Strossmayerju k petdesetletni mašništvu telegrafično čestita, jednoglasno vsprijet in se je telegram takoj odposlal.

— (Vremene) Postni čas naklanja nam neprijetno vreme. V torem in včeraj dopoludne je deževalo, danes pa prav pošteno sneži in dobili smo novo snežno odejo, na ulicah pa mokrote in blata.

— (V Zagrebu) pričele so danes dopolnilne volitve v mestni zbor ter se bodo nadaljevale dne 17. 18., 20., 21. in 22. t. m. Danes voli prvega okraja tretji razred. Kandidatje so: Fran Folnegović, Nikola Štokan, dr. Ivan Zahar. Nadalje se priporočajo kot kandidatje: dr. Milan Amruš, Jurij Crnadak, dr. Marijan Derenčin, Ivan Filipović, Mirk Karas, Milan Nosan, Jurij Popović, Samojo Wasserthal, Samojo Weiss, Dragotin pl. Pogledić, Guido vitez Pongratz, Milan Stanković, Josip Huzek, Ljudevit Hagenauer, dr. Fr. Rački, Ninko Katkić. Prav srčno želimo, da meščanski odbor prodré z vsemi svojimi kandidati.

— (Deželno sadno razstavo) je ukrenil prirediti slavni odbor kranjske kmetijske družbe letosno jesen v Ljubljani. Z razstavo namreč misli ob jednem praznovati družba štiridesetletnico vladanja našega presvetlega cesarja. Ukrep sam na sebi še ni za trdno storjen, ker je prireditve razstave od marsičesa zavisna, zlasti pa od letosne sadne letine. Ako bode razstava, ne bode toliko v ta namen, da bi kazala podobo našega sadjarstva, ki še živo potrebuje napredka, ampak da bi natančno pozvedeli, kakošno je naše sadjarstvo, in kako najdelujemo v prihodnje v boljši prospeh sadjarstva.

— (Deželni zbor koroški) je ukrenil dajati koroški c. kr. kmetijski družbi od letos naprej vsako leto po 3000 gld. za povzdigo živinoreje in po 1000 gld. za povzdigo sadjarstva. Ko roška kmetijska družba prejema torej od dežele vsega skupaj 6500 gld. na leto. Gotovo lepa svota, ako pomislimo, da ima koroška kmetijska družba vrhu tega blizu 70.000 gld. premoženja svojega, da dobi vsako leto od Celovške hranilnice po 800 gld. podpore, da je dežela podarila družbi poslopje za pokovsko šolo in prostore za veliko drevesnico, da je družba dobila v dar od Celovške hranilnice novo hišo, vredno nad 40.000 gld. itd. itd. Kako pa je pri nas na Kranjskem? Pri nas na Kranjskem pa celo tisti, katere veže častna naloga, ki so jo sami prevezeli, da bi podpirati družbo, celo tisti, pravimo, ne zaupajo družbi niti toliko, da bi se nadejali, da bode pošteno porabila izročeno ji podporo. Kaj naj mislijmo nasprotniki naši o nas? In vendar, če se oziramo na naše pripomočke in na naš napredok, moramo reči, da v zadnjih letih nobena c. kr. kmetijska družba v Avstriji ni napredovala toliko, kolikor kranjska.

— (Iz Mokronoga) Prebivalci našega trga razveseljevali se so v nedeljo 5. t. m. v prostorih gostilne „pri kroni“ na tomboli z venčkom, katero veselico je osnova prostovoljna požarna bramba imenovanega trga. Veselica vršila se je tako sijajno in prijetno. Dobitki za tembolo bile so prav lepi. Čisti donesek tombole bil je v prid blagajnice prostovoljne požarne brambe, katera se torej vsem častitim darilcem dobitkov in prijateljem tega društva iskreno zahvaljuje.

pogojo, pod katerim bi mogel ostati, a ta pogoj ne izpolni se nikdar. Saj mi odpustite mojo predrznost, ne ljubite me in me nikdar ljubili ne boste?

Očesi Bazarovlj šignili sta za trenotek izpod temnih obrvij. Ana Sergjevna mu ni odgovorila. „Tega človeka se bojim“ šinilo jej je v glavo.

— Z Bogom, dejal je Bazarov, kakor da bi bil uganil njene misli, ter se obrnil proti hiši.

Ana Sergjevna šla je tiho za njim in poklicavši Katjo prijela jo pod pazduho. Ločila se ni od nje do večera. Kvartala ni in vedno se je smehljala, kar pač ni pristajalo njenemu bledeemu in in otožnemu obrazu. Arkadij tega ni razumil ter jo motril, kakor motré mladi ljudje, to je povpraševal se je vedno: kaj neki to pomenja? Bazarov zaprl se je v svojo sobo, vendar k čaju se je vrnil. Ana Sergjevna hotela mu je reči kako dobro besedo, a ni znala začeti pogovora . . .

Nepričakovani slučaj rešil jo je iz zadrege: hišnik naznanil je prihod Sitnikova. Težko bi bilo povedati, kako je priletel mladi naprednjak v sobo. Odločivši se s svojstveno mu nesramnostjo potovati na kmete k ženski, katero je jedva poznal, katera ga ni nikdar vabilo, a pri kateri sta, kakor je izvedel, gostovala tako umna in znana mu človeka,

— (Otroval) se je v Gorici realec petega razreda, ker mu oče ni dovolil, da bi šel na neko maskarado. Zaužil je toliko cijankalija, da je bil takoj mrtev.

— (V Jesenicah) odprla se je včeraj s pošto združena brzjavna postaja z omejeno dnevno službo.

— (Fata Morgana) Podjetje geografske panorame katera, se bode danes definitivno zaključila, daje v soboto in v ponedeljek v kazinski stekleni dvorani Fata morgana-predstave. To so neke posebne vrste meglene podobe, katere se razsvetljujejo s trojnim aparatom Drummondove svetlobe. Predstave bodo obsegale celo znanstvene serije, kakor potovanje G. Nachtigala po južnih krajih Sahare, potovanje okrog zemlje fregate „Novara“, polarne ekspedicije, pokrajinske razgledne, kiparstva itd. Ker se je panorama bila tako prikupila, bodo gotovo tudi te predstave dobro obiskane.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 15. februarja. Pri včerajnjem parlamentskem obedu izrazil knez Bismarck upanje, da se ohrani mir.

Carigrad 15. februarja. Po konzulskej investiji so rabuke v Beirutu brez počema. Kristjanski poulični pobalini žalili so turške gospe; v boji bilo je jednjst osob rannih.

London 15. februarja. „Bureau Reuter“ javlja iz San Rema: Cesarjevič imel je slabo noč in tožil je, da ga glava boli. Sicer je njegovo stanje popolnem povoljno. Mackenzie danes odpotuje.

Rim 15. februarja. Uradni list objavlja zakon o reorganizaciji ministerstva. V parlamentskih krogih se zagotavlja, da ostanejo izimski naučnega ministra Coppina, vsi drugi ministri na svojih mestih.

London 15. februarja. V dolenji zboru izjavil Fergusson, da vlada razen že znanih dogovorov, ni prevzela nobene dolžnosti, ki bi zahtevala Anglije vojaško akcijo na morji. Dopisi z vlastmi v sedanjem položaju se ne morejo predložiti. Na Leboucherovo vprašanje, ni li nobenega dogovora z Italijo, tudi brez zagotovila angleške akcije na morji ne, odvrnil je Fergusson, da ne more odgovoriti.

Dunaj 16. februarja. V denarnji debati o akademičnih društvenih prva govornika Pichler, Blažek pobijala zakon, minister skušal zagovarjati, kažoč na izrodke narodne ideje ter slične določbe drugih držav. Türk govoril strastno z antisemitskega stališča.

London 16. februarja. „Standard“ poddarja, da se mora Angleška glede Bolgarije držati Berolinske pogodbe, katera zagotavlja Bolgarske svoboščine.

Gap 16. februarja. Flourens rekel včeraj: Francoska želi napredka, ki se pa more doseči le v dobi miru. Utrjenje republike je najboljše poročilo za zboljšanje međunarodnih odnosa Francije.

pretesel mu je vendar grozen strah mozeg, in mesto da bi čim preje naučena vprašanja in poklone izjavil, rekел je neko neumnost, namreč, da ga je Evdoksija Kukšina poslala povprašat za zdravje Ane Sergjevne, in da je Arkadij Nikolajevič vedno proti njemu govoril o njej z veličavo pohvalo. O teh besedah je umolknil ter se toliko zmotil, da je sedel na svoj klobuk. Vendar, ker ga ni nihče odpodil, in ga je Ana Sergjevna celo predstavila svoji tetki in sestri, zavedel se je spet ter začel iz nova klepetati. Pojav neumnosti je često korišten v življenju: slabí namreč previsoko napete strune, manjša preponosna in samoljubna čuvstva, spominjajo jih svoje bližnje sorodnosti ž njimi. S prihodom Sitnikova postal je vse nekako topeje, prazneje in priprosteje; vsi so tudi jedli tečneje ter šli pol ure pred navadnim časom spat.

Zdaj ti lahko ponovim, govoril je Arkadij ležeč v postelji Bazarovu, ki se je tudi že slačil, — kar si mi ti nekdaj rekeli: „Čemu si tako žalosten? Gotovo si izpolnil kako sveto dolžnost?“

Mladeniča navadila sta se pred nekim časom, da sta se lažje veselo drug iz drugega norčevala, kar vedno označuje neko skrito nezadovoljstvo ali neizgovorjeno sumničenje.

je poluglasno s Katjo in diplomatski, stregel kneginji. Bazarov je uporno in mračno molčal. Odincova pogledala ga je dvakrat — naravnost in očitno — v strogi in temni obraz s povešenima očesoma, s pečatom prezirajoče odločnosti v vsaki potezi in mislila: „ne... ne... ne...“ Po obedu šla je z vso družbo na vrt in videč da želi Bazarov ž njo govoriti, stopila nekaj korakov na stran ter obstala. Približal se jej je, a tudi sedaj ni privzdignil očij, in temno dejal:

— Oprostiti se moram pred vami, Ana Sergjevna. Gotovo se srdite name,

— Ne, jaz se ne jezim na vas, Evgenij Vasiljič, odgovorila je Odincova, — a žaloštna sem.

— Tem huje! Na vsak način sem dovolj kaznovan. Moj položaj, o tem ste gotovo istih mislj, je neumen. Pisali ste mi: čemu odpotovati? Jaz pa ne morem in nečem ostati. Jutri me ne bo več tu.

— Evgenij Vasiljič, čemu . . .

— Čemu odpotujem?

— Ne, tega nisem hotela reči.

— Kar je minulo, ne vrne se več, Ana Sergjevna . . . prej ali slej pa se je moralto to zgoditi. Odpotovati moram torej. Jaz poznam le jeden

Izjava.

V zadnji številki našega lista sta natisneni pesmi „Centek-ova ženitev“ in „Centek nese mraz“.

Mi smo zmatrali ti pesmi za golo predpustno burko, ali ker smo se uverili pozneje, da méri na obče čislano osobo, katere nikakor nismo hoteli žaliti, ker dalje vemo, da je vse, kar pri poveduje dopisnik v rečenih pesmih, samo ne-sramno obrekovanje, zato izjavlja podpisano uredništvo, da srčno obžaluje neosnovani napad v zadnji številki „Rogačevi“.

Uredništvo „Rogačeve“.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192–231)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Umrli so v Ljubljani:

15. februarja: Eliza Stelle, mokarja hči, 14 mes., Poljanska cesta št. 28, za kozami. — Marija Hiršman, paznika žena, 45 let, Hrenove ulice št. 11, za Brighthovo bolezni.

16. februarja: Leopold Bogel, kleparja sin, 14 mes., Cesta na Rudolfovovo železnico št. 12, za kozami.

V deželnej bolnici:

14. februarja: Fran Terček, delavec, 49 let, za blaznostjo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
15. feb.	7. zjutraj	735.0 mm.	12° C	brevz.	meglja	5.50 mm.
	2. popol.	731.6 mm.	42° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	730.0 mm.	18° C	brevz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 24°, za 2.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 16. februarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 77.90	—	gld. 77.90
Srebrna renta	79.20	—	79.30
Zlata renta	108.65	—	108.65
5% marcna renta	92.95	—	92.85
Akcije narodne banke	861.—	—	860.—
Kreditne akcije	269.20	—	269.50
London	126.80	—	126.85
Srebro	—	—	—
Napol.	10.03	—	10.03/—
C. kr. cekini	5.98	—	5.98
Nemške marke	62.15	—	62.17/—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	180 gld.	— kr
Državne srečke iz l. 1864	100	165	75
Ogerska zlata renta 4%	96	20	“
Ogerska papirna renta 5%	83	—	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117	50
Zemlj. obč. avstr. 41/2% zlati zast. listi	127	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	176	25
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	100	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	290	25	—

Bogu vsemogočnemu dopalo je po svojem nezapopljivem sklepu, poklicati na oni boljši svet našega iskreno ljubljenega sina in brata, gospoda

SLAVOLJUBA SKABERNETA, trgovca,

danes v četrtek 16. februarja zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdenega s tolažili sv. vere, v 38. letu njegove starosti.

Pozemeljski ostanki dragega pokojnika se bodo v petek 17. t. m. popoludne blagoslovili in na pokopališče v Trebnjem k večnemu počitku položili.

Svete maše zadušnice brale se bodo v več cerkvah.

Blagi ranjki bodi priporočen vsem prijateljem in znancem v blag spomin.

V Trebnjem, dne 16. februarja 1888.

Josipina Skaberné,
posestnica,
mati.

Marija Marokuti,
stara mati.

Florijan, Avgust,
posestnik,
trgovec,
brata.

Josipina Liszka, roj. Skaberné,
višjega nadzornika soproga,
Marija Rosina, roj. Skaberné,
udova sodn. pristava,
sestri.

(115)

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja o bolestnej izgubi nepozabljive mi soproge

M A R I J E

izrekam v svojem, svojih otrok in sorodnikov imenu najsrnejšo zahvalo.

V Čemšeniku, dne 14. februarja 1888.

Toma Petróvec,
učitelj.
(112)

Zahvala.

Moj umrli mož Danijel Valesco bil je še ne pol leta pri „AZIENDI“, avstro-francoski zavarovalni družbi na Dunaji, za slučaj smrti za 1000 gld. zavarovan. Omenjena družba mi je danes po glavnem zastopniku gospodu Josipu Prosencu v Ljubljani zavarovano svoto izplačala in jaz se čutim prijetno zavezano po tej poti za to postopanje. „AZIENDI“ javno zahvalo izreči in društvo „AZIENDA“ vsem zavarovanju potrebnim družinam najtoplejše priporočati.

Unc, dne 16. srečana 1888.

Uršula Valesio.

Geografska panorama.

Nova Schleimer-jeva hiša, Šelenburgove ulice.

Danes nepreklicljivo popolni sklep.
**Turčija, Palestina, Sirija (sveta
dežela) in Grško.**

Življenje Kristovo v 24 chromo-podobah.

V soboto 18. in v nedeljo 19. februarja
prirede se v
kazinski stekleni dvorani

Fata morgana,

ki se bode razsvetljila z agioskopom, trojnim aparatom Drumundove svetlobe. (114)

Zahvala in priporočilo.

Šrčno zahvalo izrekam vsem, ki so skazovali zaupanje do smrti mojemu soprogu, ki je vsa

tesarska dela

ročno in ceno izvrševal; hkrati se pa priporočam za daljše zaupanje, kajti delo se bode zanaprej ravno tako točno, ceno izvrševalo pod imenom

Matevža Zakotnika

tesarska udova. (106—2)

Marija Terezija cesta, Nove ulice, 5.

Kisla voda, kopališče Radence

s svojo jako obilo „natro-lithion-kislin“. Garodovi poskuši so

dokazali, da je ogljen-

kisli „Lithion“ pri

protinu najboljše

in najgorovje

zdravil.

Vsled obilnega

natrona, lithiona

je radvanjska kisla

protinu kot specifikum pri:

protinu, kamnji v želodeci, me-

hurji, ledvicah, zlati žili, bramo-

rici, brahoru, zlatenici, želodnih bo-

leznihi, katarni. Kopalji, stanovanja, restavracija cen.

Glavna zaloga pri Ferd. Plautz-u v Ljubljani. (849-20)

popis in tarif.

zalogi in franko.

zalogi in franko.